

[Per Hækkerup.]

af den højtærede minister tidligere — for en 4 måneders tid siden — nedsatte udvalg har afgivet, synes jeg indeholder meget interessante synspunkter både med hensyn til hjælpens organisering, dens tilrettelægning, administrationen af hjælpearbejdet samt det folkelige oplysningsarbejde, som nødvendigvis skal gå hånd i hånd med det rent praktiske hjælpearbejde til fordel for udviklingslandene.

Jeg vil dernæst gerne gøre nogle enkelte bemærkninger om markedsproblemerne. Fra forskellig side har man ment, at regeringens erklæring for nogen tid siden om, at såfremt England skulle beslutte sig til at optage forhandlinger med de seks på grundlag af Romtraktaten, ville dette rejse spørgsmålet om en lignende beslutning fra dansk side på samme tidspunkt, var ensbetydende med, at Danmark og regeringen havde skiftet politik i markedsspørgsmålet. Det er efter min opfattelse en helt forkert vurdering. Hvis og når England tager en sådan principiel beslutning, foreligger der en helt ny situation, som naturligvis må kræve, at man ud fra de samme synspunkter, der hele tiden har været regeringens og regeringspartiernes, overvejer, hvilken konkret stilling man skal tage til de foreliggende markedsmuligheder. Vi har hele tiden fra regeringspartiernes og fra regeringens side tilstræbt at nå frem til det store europæiske marked. Det viste sig ikke tidligere muligt, og vi valgte derfor at tilslutte os de syv, ikke som den bedste løsning, men som den næstbedste løsning — og af de mulige løsninger på dette tidspunkt den bedste. Men hvis England nu ændrer sin holdning og indgår i forhandlinger med de seks om en tilslutning til de seks på Romtraktatens grund, så står vi over for den situation, at begge vore to hovedmarkeder bliver samlet i en international markedsdannelse, og da kan ingen være i tvivl om, at det vil være forbundet med meget store økonomiske ofre, hvis Danmark i den situation valgte at holde sig udenfor.

Hvis England omvendt ikke beslutter sig til at optage forhandling med de seks om en tilslutning til denne markedsdannelse, så holder Danmark — som det fremgår af det, den højtærede udenrigsminister sagde, og heri er jeg ganske enig — fast ved med-

lemskabet af de syv. Man kan ikke forestille sig — jeg kan i hvert fald ikke forestille mig — at Danmark kunne acceptere en isoleret dansk tilslutning til de seks. Jeg er enig med den højtærede udenrigsminister i, at noget sådant ikke er aktuelt.

Den højtærede minister omtalte de røster, der af politiske, kulturelle og nationale grunde har advaret mod en tilslutning til de seks. Nu ser jeg, at disse røster gentager deres advarsler i et vist omfang i den almindelige offentlige diskussion. Jeg vil gerne sige, at jeg hører til dem, der, da vi drøftede markedsplanerne på et tidligere tidspunkt, til stadighed har fremhævet, at man måtte ikke ved bedømmelsen af, hvorvidt Danmark skulle gå ind i de seks eller i de syv, alene se på de økonomiske konsekvenser, men også se på de vidtgående politiske, kulturelle og nationalpolitiske konsekvenser, som fulgte heraf. Men jeg vil også gerne sige, at på samme måde som det økonomiske grundlag for vor beslutning ændrer sig, i det øjeblik England er en part af fællesmarkedet, på samme måde ændrer også de politiske, kulturelle og nationale forudsætninger for Danmarks tilslutning til et sådant udvidet fællesmarked sig. Ganske særligt vil det naturligvis være en fordel, hvis vi samtidig kan få en tilslutning til dette udvidede fællesmarked fra Norge og også helst fra Island . . . undskyld Sverige. Ja, Island skulle også gerne med, men problemet er vel i første omgang Sverige. Det er de islandske håndskrifter, som gør, at ordet Island falder én i munden hele tiden!

Der har i den offentlige diskussion været en del tale om forskellen mellem den danske og den svenske holdning i den aktuelle situation. Det er vel naturligt, at der kan blive tale om en nuance, måske en stor nuance, i den holdning, som Danmark og Sverige i denne forhandlingstase indtager. Man kan ikke bestride, at både af almindelige udenrigspolitiske og af økonomiske grunde er situationen i den nuværende fase noget anderledes for Sverige, end den er for Danmark, og derfor må holdningen også være det.

Jeg har set, at man enkelte steder har tillagt den højtærede udenrigsminister et særligt ansvar for dette forhold, idet man har ment, at den højtærede udenrigsminister måske var lidt kølig over for det nor-